

Visuomenės sveikatos specialistai primena ką reikia žinoti apie silantus

Lietuvoje nuolat vykdoma vaikų krūminių dantų dengimo silantinėmis medžiagomis prevencinė programa.

Kas yra silantai? Silantai – tai skysta plombinė medžiaga, kuria užpildomas nuolatiniai krūminių dantų vagelės. Taip dantys apsaugomi nuo dantų éduonies, be to, juos lengviau valyti. Verta žinoti, kad silantais dengiami tik nesugedę nuolatiniai dantys.

Ar silantai visiškai apsaugo nuo éduonies? Nors dantų éduonies profilaktika gali būti vykdoma įvairiomis priemonėmis, tačiau įrodymais pagrįsti medicinos duomenys patvirtina silantavimo efektyvumą. Specialistai teigia, kad laiku padengus vaikų dantis silantais, **karieso atsiradimo tikimybė sumažėja 80–90 procentu.**

Kokio amžiaus vaikų dantukai gali būti dengiami silantu? 6 – 14 metu. Efektyviausia ir rekomenduojama vos išdygus pirmiems nuolatiniams krūminiams dantims. Delsti negalima, nes vėliau padengimas silantais neduos norimo efekto.

Ar dengimas silantais skausmingas? Ne. Tai neskausminga keliolika minučių trunkanti procedūra. Dantuko grėžti nereikia. Danties paviršius nuvalomas, apdorojamas specialiais skysčiais ir padengiamas silantu, naudojant labai mažą šepetėlį ar specialų švirkštą, silantas šiuo metu dažniausiai yra sukietinamas, panaudojant specialią šviesą.

Ar ši paslauga mokama? Pagal šią programą numatytais paslaugas 6–14 metų vaikams nemokamai teikia sutartj su teritorine ligonių kasa sudariusios poliklinikos, šeimos medicinos centrai, kuriuose dirba gydytojai odontologai arba burnos higienistai. Gydymo įstaigoms, sudariusioms sutartj su ligonių kasomis, iš PSDF biudžeto mokama už visas minėto amžiaus vaikams suteiktas paslaugas. Nesudarę šių sutarčių privačiai dirbantys odontologai tokijų paslaugų nemokamai neteikia.

Kodėl vienų vaikų dantis puola dažniau nei kitų? Dantų éduonies atsiradimą lemia daugelis priežasčių: burnos higiena, sumažėjės dantų atsparumas, dantų apnašos, paveldimumas. Įtakos turi ir mitybos įpročiai: neracionali mityba, didelis angliavandeniu kiekis maiste, netinkamas mitybos režimas, mažas fluoro kiekis geriamajame vandenye ir kt.

Ką daryti jeigu iškrito silantas? Padengtų silantais dantų **kontrolė atliekama po 3 mėnesių**, vėliau – kiekvieno profilaktinio tikrinimosi metu. Jei silantas iškrenta, krūminių dantų dengimo silantinėmis medžiagomis procedūra kartojama.